

Platform Militaire Historie Ede

Nieuwe boeken, de Grebbelinie, de Vrede Express,
Bronbeek, Boekenbeurs en Excursies

Uitgave: 3, 10 mei 2012

De maand mei was als gewoonlijk een bijzondere maand. Op 4 mei herdachten we allen – burgers en militairen – die in het Koninkrijk der Nederlanden of waar ook ter wereld zijn omgekomen of vermoord sinds het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog, in oorlogssituaties en bij vredesoperaties. Op 5 mei mochten we de bevrijding vieren en beleven.

Een drukke periode ligt daarmee achter ons, met bijzondere en indrukwekkende bijeenkomsten. Op 17 april was er de herdenking van de bevrijding van Ede in het bijzijn van Clifford Moulton, één van de Britse bevrijders. Op 18 april werd een monument voor de omgebrachte Joodse inwoners van de gemeente Ede onthuld. Op 26 april in de ochtend vond de overdracht van het Mausoleum tussen twee basisscholen plaats. In de middag van 26 april werd de verzetsstrijder Christiaan Hollebrands in het Mausoleum bijgezet. Op 4 mei vonden er overal in de gemeente herdenkingen plaats.

Op 5 mei kon in Ede op bescheiden wijze de bevrijding worden gevierd. Voor een meer uitbundige viering kon men in Wageningen terecht. We hopen binnenkort via deze nieuwsbrief of de website verslag te kunnen doen van deze gebeurtenissen.

Maar de maand mei is ook de maand dat ons land de oorlog in gesleurd werd toen Duitse troepen 72 jaar geleden onze grenzen overschreden en de aanval op Nederland inzetten.

Voordat we kunnen gaan terugblikken is het echter hoog tijd om eerst opnieuw vooruit te kijken naar wat er binnenkort weer te gebeuren staat!

Dinsdag 15 mei 2012 - Presentatie "Bennekom Joods Toevluchtsoord 1940 - 1944"

Zes jaar intensief onderzoek door de Bennekommers Kees Heitink en Ad Nooij hebben geresulteerd in meer dan 200 pagina's voor het nageslacht vastgelegde historie over de Joodse inwoners en onderduikers van Bennekom. Van slechts een handjevol Joodse inwoners bij het uitbreken van de oorlog, tot uiteindelijk meer dan 140 onderduikers in oktober 1944. Toen werd de gehele Bennekomse bevolking gedwongen het dorp te verlaten en moesten ook de onderduikers elders een nieuwe schuilplaats zien te vinden.

Het boek "Bennekom Joods Toevluchtsoord 1940 - 1944" zal op dinsdagavond 15 mei om 20.00 uur in de Oude Kerk van Bennekom worden gepresenteerd. Burgemeester van der Knaap en Max van Weezel, politiek commentator van Vrij Nederland, zullen bij deze presentatie aanwezig zijn. De avond wordt georganiseerd door de Historische Vereniging Oud-Bennekom. Deze vereniging is ook verantwoordelijk voor de uitgave van het boek. Het boek kost € 19,95 (op de avond van 15 mei € 17,50) en is verkrijgbaar bij de boekhandel en bij de vereniging zelf. Zie verder de website www.oudbennekom.nl.

Bennekom Joods Toevluchtsoord 1940 - 1944

Dinsdag 15 mei 2012 - 20.00 uur

Oude Kerk, Dorpsstraat Bennekom

Jodenster

Onlangs verschenen - Arnhem Their Final Battle

Sinds zaterdag 28 april jl. is het boek "Arnhem Their Final Battle" verkrijgbaar in de boekhandel. Het boek is geschreven door Gerrit Pijpers en David Truesdale. Het verhaalt over de betrekkelijk korte tijd dat het Britse 11^e Parachutistenbataljon heeft bestaan.

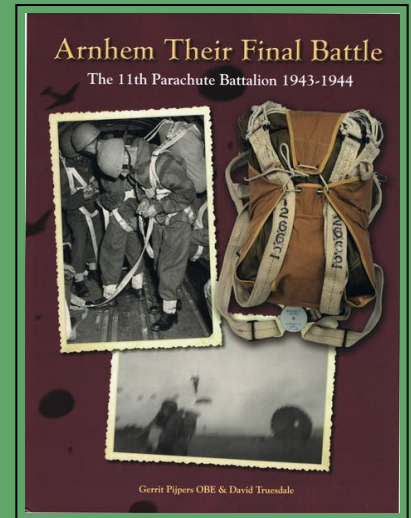
Op 18 september 1944 landde dit bataljon op de Ginkelse Heide bij Ede. Na de landing werd het bataljon direct naar Arnhem gestuurd om de ingesloten para's bij de brug te hulp te komen. Het bataljon is nooit bij de brug aangekomen. De hevige gevechten in de wijk Lombok ten Westen van Arnhem hadden tot gevolg dat het 11^e Parachutistenbataljon feitelijk ophield te bestaan.

Het boek kost € 39,50 en is onder meer verkrijgbaar bij boekhandel Meijer en Siegers in Oosterbeek.

Arnhem Their Final Battle

ISBN 978-90-812703-0-4

Diverse boekhandels in de regio

Vrijdag 18 en zaterdag 19 mei 2012 - Grebbeliniedagen

Op vrijdag 18 en zaterdag 19 mei 2012 vinden weer de jaarlijkse Grebbeliniedagen plaats. Op verschillende plaatsen langs de linie wordt het publiek geïnformeerd over de bijzondere geschiedenis van deze typisch Nederlandse verdedigingslinie.

De Grebbelinie vormde in mei 1940 de belangrijkste verdedigingslinie van ons land. Er is in en voor de linie op verschillende plaatsen fel gevochten. Het meest bekend is de strijd op de Grebbeberg bij Rhenen. Maar ook op het grondgebied bij Ede vond een zwaar treffen plaats tussen de oprukkende Duitse troepen en de Nederlandse verdedigers. In hun eenvoudige voorposten wisten Nederlandse militairen bij de Klomp een zware Duitse aanval af te slaan.

Bij **Rhenen** kan men deelnemen aan een excursie over de Grebbeberg en de militaire begraafplaats bezoeken. Een deel van de loopgraven op de berg is weer in de oude staat teruggebracht.

In **Veenendaal** kan een onlangs gerestaureerde Nederlandse kazemat die midden in een woonwijk ligt worden bezichtigd. Het Fort aan de Buurtsteeg, tussen Veenendaal en De Klomp, zal in haar oorspronkelijke staat worden teruggebracht. De werkzaamheden zijn hier in volle gang. Op 19 mei is het mogelijk onder leiding van een gids het bouwterrein te bezoeken. Bij het fort zal het mobiele informatiecentrum Grebbelinie staan, waar u onder meer filmpjes, foto's, kaarten en plattegronden kunt bekijken.

**Militair uit de meidagen van
1940**

Bij **Renswoude** kan het Fort aan de Daatselaar worden bezocht. Er zijn rondleidingen en mensen in uniformen uit de periode rond 1800 zullen uitleg geven over het leven in het fort zo'n 200 jaar geleden. In het fort zullen kunstschilders aan het werk zijn, waaronder mevrouw J. Nellestein uit Ede. Kinderen kunnen hun eigen schilderij maken. In een ruimte op camping de Grebbelinie is een expositie ingericht van het Edese Schildersatelier Nellestein en Nellestein.

Scherpenzeel is geschikt voor de sportief aangelegde bezoeker: men kan er kanovaren, midgetgolven en een GPS-tocht lopen.

In **Woudenberg** komt de Grebbelinie uit 1940 weer tot leven. Militairen in de uniformen van mei 1940 zijn aanwezig in en om Hoeve de Beek. Ze geven regelmatig demonstraties, onder andere in de weer in de oorspronkelijke staat herstellende loopgraaf in de linedijk naast de boerderij. Ook zal hier het vernieuwde informatiecentrum te bezichtigen zijn. Naast de genoemde Nederlandse militairen zullen er ook mannen rondlopen in het uniform van onze Canadese bevrijders uit 1945.

Voor meer informatie kunt u kijken op de website <http://www.grebbelinie.nl/page/grebbeliniedag>. Onder het kopje programma vindt u een uitgebreid overzicht per plaats van alle activiteiten. Met de tijden en de eventuele kosten. Let op: voor sommige activiteiten dient u zich vooraf aan te melden!

Grebbeliniedagen

Vrijdag 18 en zaterdag 19 mei

Rhenen - Veenendaal - Renswoude - Scherpenzeel - Woudenberg

Zaterdag 19 mei 2012 - Excursie Grebbelinie

Loopgraaf uit mei 1940 komt weer tot leven

In aansluiting op de Grebbeliniedagen verzorgt de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum op zaterdag 19 mei een excursie langs de Grebbelinie. De excursie start bij station Ede-Wageningen. Per bus zal langs de linie worden gereisd tussen Ede en Achterveld. Bij Achterveld wordt een bijzonder gaaf bewaard gebleven deel van de linie bezocht, waar onlangs meerdere kazematten en loopgraven zijn gerestaureerd.

Via Hoeve de Beek en Schans de Engelaar komen de deelnemers uiteindelijk uit bij het gebied rond het Fort aan de Buurtsteeg en de voorposten bij De Klomp.

Deelname aan deze excursie kost €45,-. Dat is inclusief busvervoer, lunch en een excursiegids. Voor meer informatie zie de website www.vriendenairbornemuseum.nl of mail naar w.boersma@wxs.nl. Helaas is het aantal beschikbare plaatsen beperkt!

Excursie Grebbelinie

Zaterdag 19 mei - 09.00 ÷ 17.00 uur
Station Ede-Wageningen

Zaterdag 28 mei 2012 - 'Lieve Gerda...' in Bronbeek

In museum Bronbeek in Arnhem staat de tijdelijke expositie 'Lieve Gerda...'. Flip Peeters schreef in honderden brieven aan zijn Gerda wat hij meemaakte gedurende zijn uitzending als dienstplichtig militair naar Nederlands-Indië. Gerda beschreef op haar beurt het verloop van de wederopbouw in Nederland.

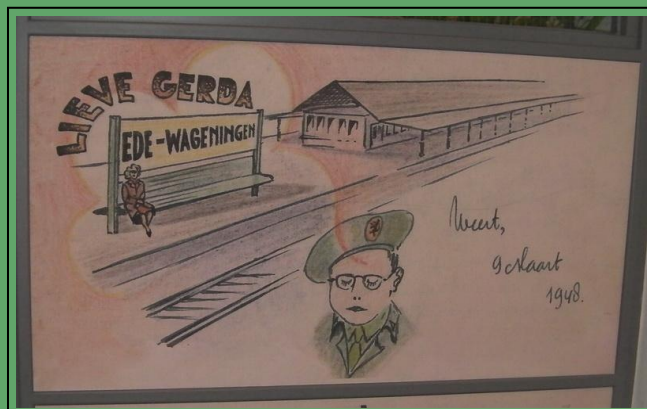
Tot zo ver niets bijzonders. Wat de expositie uniek maakt is dat Flip alles wat hij zag ook heeft vastgelegd in tekeningen. Van dit getekende dagboek en fragmenten uit de brieven is een tentoonstelling samengesteld. Zelfs het ons bekende station Ede-Wageningen zien we hier terug!

Op 28 mei wordt deze expositie afgesloten. Die middag is er een Indische brunch in de Kumpulan en muziek van Victor Silvester. Ook zal de romantische film "Wild Geese Calling" uit 1941 te zien zijn.

Aanmelden voor deze dag kan tot 18 mei via loket.ktomm.bronbeek@mindef.nl onder vermelding van *Afsluiting Lieve Gerda 28 mei 2012*. De kosten voor deze middag zijn € 15,-. Meer informatie: <http://www.lievegerda.nl/> of www.facebook.com/flippeeters.

Film en expositie 'Lieve Gerda...'

T/m maandag 28 mei 2012
Museum Bronbeek Arnhem

Station Ede-Wageningen

Zaterdag 9 juni 2012 - Boekenbeurs Airborne Museum Oosterbeek

Op zaterdag 9 juni zal de jaarlijkse boekenbeurs op het terrein rond het Airborne Museum in Oosterbeek worden gehouden. Op deze beurs bieden ruim 30 standhouders boeken aan die een relatie hebben met de Tweede Wereldoorlog. Lang gezochte boeken zouden hier zo maar tussen kunnen liggen!

De beurs begint om 10.00 uur, de toegang is gratis. Tijdens deze dag zullen er optredens zijn van muziek- en re-enactment (= levende geschiedenis) groepen. Voor een bezoek aan het museum zelf dient de normale entree betaald te worden. Rond 16.00 uur zal de beurs worden afgesloten. Zie voor meer informatie www.vriendenairbornemuseum.nl of www.airbornemuseum.nl.

Boekenbeurs WO-2
Zaterdag 9 juni - 10.00 ÷ 16.00 uur
Airborne Museum Oosterbeek

De Vrede Express

18 juni - 2 juli 2012 - Vrede Express

De vrede express is een grote kleurig beschilderde oplegger. In de oplegger is een interactieve tentoonstelling opgebouwd. Deze is in de eerste plaats bedoeld voor kinderen van 10 - 14 jaar. Maar ook voor ouderen valt er veel te zien en te overdenken.

Met een routekaart voeren de kinderen opdrachten uit, waarbij ze zelf keuzes

moeten maken. De thema's zijn democratie, conflicten, macht, idealen, hoop, normen, houding en gedrag.

Het bezoek aan Ede wordt gecoördineerd door de Stichting Fitam en door de werkgroep Samen voor Ede, waarin ongeveer 60 levensbeschouwelijke, maatschappelijke en politieke organisaties samenwerken. Scholen en verenigingen zullen actief worden benaderd om de Vrede Express te bezoeken.

Let op: Er kunnen nog wijzigingen komen op de plaats en/of data van de Vrede Express in Ede! Dus houd voor meer informatie de websites: www.samenvoorede.nl of www.fitam.eu in de gaten!

Vrede Express
18 - 30 juni 2012

Terrein Juliana van Stolbergschool

Zaterdag 30 juni 2012 - Excursie September 1944 Oosterbeek

Op zaterdagmiddag 30 juni 2012 organiseert de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum een wandelexcursie in Oosterbeek. De aandacht zal uit gaan naar de strijd in september 1944 ten noorden van Hartenstein. In dit gebied vochten onder meer de Britse militairen die op 17 en 18 september ter verdediging van de Ginkelse heide waren ingezet, en eenheden die op 18 september op de Ginkelse Heide zijn geland.

Onder druk van de Duitse troepen moesten de Britten in felle straatgevechten langzaam maar zeker steeds meer gebied prijsgeven. Maar men slaagde er steeds weer in een beslissende Duitse doorbraak te voorkomen.

De excursie begint om 13.30 uur voor de ingang van het Airborne Museum en zal tot ca 16.00 uur duren. De kosten van de excursie zijn € 17,50. Hiervoor krijgt men een excursiegids en een consumptie in restaurant Schoonoord. Voor meer informatie zie www.vriendenairbornemuseum.nl of mail naar w.boersma@wxs.nl.

Excursie September 1944 Oosterbeek
Zaterdag 30 juni 2012 - 13.30 ÷ 16.00 uur
Airborne Museum Oosterbeek

Airborne excursie

Dit nieuwsbericht is een uitgave van het Platform voor Militaire Historie Ede (PMHE) (www.platformmhe.nl). Nieuwsberichten verschijnen op onregelmatige tijden als hier aanleiding voor is. De nieuwsberichten worden toegezonden aan alle bij het PMHE geregistreerde email adressen. Mocht u geen prijs meer stellen op verdere ontvangst, dan kunt u met een bericht aan info@platformmhe.nl verzoeken de toezending te stoppen. Mocht u zelf ideeën hebben voor een nieuwsbericht, dan kunt u dit doorgeven aan info@platformmhe.nl.